

Program Izrael + foto + vtipy

1. den Z

27. 3. středa - sraz všech účastníků na Letišti, v odletové hale Sever, Terminál 1, dostatečný časový limit (3 hodiny) před odletem je nezbytný z důvodů bezpečnostních kontrol. Letíme mimo EU, proto hned v odletové hale je bezp. kontrola, úředník se nás ptal, zda jsme balili kufr sami, doma, zda nám tam nemohl někdo něco přibalit, zda u nás při balení nebyla nějaká návštěva, zda nám někdo nedal nějaký dárek, balíček pro svého známého v Izraeli ... ,zřejmě kvůli drogám. Odbavení jsme pak celkem rychle, čekání na odlet je dlouhé. Let trvá zhruba 3 hodiny, letíme izraelským letadlem, dostáváme košer jídlo – bagetku s masovou nebo zeleninovou náplní. Po přistání v Tel Avivu, další kontrola, dostáváme kartičku, která nám pomůže při hraničním přechodu do Jordánska. Transfer busem, cca 1,5 hodiny, do Betléma, leží na kraji Jeruzaléma oddělené vysokou zdí, bus zastavuje před bránou se závorou, stojí zde 2 vojáci se zbraní, průvodkyně to s nimi vybaví, projíždíme dál, kousek za zdí je náš hotel. Úzké místo, malý výtah, pokoje velké, máme výhled na Jer., můžeme si přitopit – je dost zima, nákup vod levně přímo v hotelu, rovněž tak si v hotelu můžeme vyměnit dolary za šekely. Jídlo – švédský stůl, včetně polévky – tu si dáváme každý den, je chladno.

Židovství jako náboženství i národ.

První Abrahám s ženou Sárrou příchod z Mezopotamie

tři praotcové **Abrahám** (otec mnohých národů, mnohoženství), **Izák a Jákob** – tito jsou líčeni jako lidé, kteří věřili v jednoho Boha. Se změnou Jákobova jména na **Izrael** (Bůh bojuje), se *Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův* stává **Bohem Izraele**.

Všechna tři hlavní monoteistická náboženství, judaismus, křesťanství a islám, se hlásí k Abrahámovi a nazývají se proto abrahámovská náboženství. Židé i Arabové se považují za jeho potomky. **Za jednoho z žáků Abraháma je považován každý člověk, který je šťastný, když vidí, že se druhému daří, který je zároveň pokorný a neživí v sobě nadutost a domýšlivost a který je spokojen s málem.**

Jákob, poslední z patriarchů, měl 12 synů, z nichž povstalo dvanáct kmenů, které se jednotně nazývaly Izraelem. Po vyjití z egyptského otroctví jim byl

skrže Mojžíše dán Boží zákon – Tóra, což je jeden z momentů, který je považován za „vznik“ židovského náboženství..

Josua a návrat do země zaslíbené, král David, Šalamoun, 1. chrám. Izraelské království se štěpí na Judeu a Severní, které později zaniká. Decapolis, 10 měst.

Římská nadvláda a zboření 2. chrámu

Po skončení římské nadvlády následovala století, kdy se v regionu u moci střídaly cizí mocnosti: Byzantinci, Arabové, křižáci, Makedonci, Mamlúkové, Osmané a Britové.,

Diaspora a pogromy

Sionistické hnutí 19. století

Po rozpadu Osmanské říše 1917 **Britský mandát**

Společnost národů 1923 odhlasovala dva státy na území Britského mandátu.

OSN v roce 1948 znovu Arabové proti, Vyhlášení státu Izrael a nabídka míru všem, druhý den válka všech sousedů proti Izraeli

Dohody z Camp Davidu a z Osla

Golda Maier

Tóra má 613 přikázání, kladných a zakazujících skládá se z pěti knih:

- **Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium**

Talmud, je soupis rabínských diskusí týkajících se židovského zákona, etiky, které židovská tradice považuje za směrodatné. *Co nechceš, aby druzí činili tobě, nečiň ty jim. To je podstatou Tóry, vše ostatní je jen komentář. Nyní jdi a uč se.*

Rabín (někdy také **rabi**, je vysokou náboženskou autoritou v judaismu. Obecně tento pojem znamená „učitel“

Kohen je židovský kněz a potomek Áronův. Základní funkcí *kohanim* bylo, aby přiváděli lid blíže k Bohu a Boha k lidem

Talit a tfilin Při modlení talit je židovský modlitební plášť, tfilin jsou modlitební řemínky

Kipa, jarmulka. Slovo kipa znamená totéž co kopule nebo klenba, užívá se ho kromě jiného i pro kopuli např. Dómu či pro označení nebeské klenby.

Menora svícen

Davidova hvězda

Synagoga slouží kromě místa pro bohoslužebná setkání i jako místo setkání společenských nebo náboženského studia

Košér V židovské kultuře se slovem košer nebo také kašrut označuje soubor pravidel pro rituální způsobilost. Většinou se s tímto slovem setkáme v souvislosti s jídlem. To, jestli je pokrm vhodný, určuje Tóra

Amen tak se stáň ž, k , i

Aleluja chvalte hospodina ž, k

Kristus Mesiaš, spasitel, Bohem slíbený ž, k , i

Židovský kalendář je lunární, 12 měsíců a pro přestupný rok se vkládá další měsíc. Nový rok je na jaře a počítá se od stvoření světa tj 3760 p.n.l a letos má 5783

Svátky, Chanuka, Jom Kipur , **Pesach** příští rok v Jeruzalémě

2. den K

28 3. čtvrtek - **Olivová hora**, překrásný panoramatický výhled na Jeruzalém z vyhlídkové terasy, chrám **Dominus Flevit - Pán zaplakal**, odkud Ježíš předpovídal zkázu města, **Getsemanská zahrada** a jeskyně, **chrám Hrobu Panny Marie**, chrám **Smrtelné úzkosti (bazilika Národů)**, přesun přes údolí potoka Cedron do Starého města, **Lví Brána,- Křížová cesta (Via Dolorosa)**, po které Ježíš kráčel na Kalvarii, Jeruzalemský syndrom, chrám Odsouzení a Bičování Krista, Golgota - chrám Božího hrobu, místo ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista, **Zed' nářků**, kde židé oplakávají zničení chrámu, hora Sion - Caenaculum, tradiční hrob krále

Davidu, chrám ustanovení Poslední večeře Krista, Dormition - místo Nanebevzetí Panny Marie, Bazilika zesnutí, Pesach příští rok v Jeruzalémě

3. den Z

29. 3. pátek Ráno vyjždíme na prohlídku pevnosti Masada, dále pak do Jericha a k Mrtvému moři. Jedeme Judskou pouští – na jaře je zelená, možnost rychlých záplav úzkých údolí Zastavujeme na silnici, kde je tabulka Sea level, tedy na místě, kde je země na úrovni hladiny oceánů. Dále kolem západního břehu Mrtvého moře, vzdáleného asi 5 km. Z druhé strany máme Judskou poušť. Masada (hebrejsky „pevnost“) je starověká pevnost na vrcholu izolovaného skalního masivu zhruba 440 m nad mořem, na východním okraji Judské pouště, asi 3 km západně od jižního konce Mrtvého moře. Pevnost byla postavena Herodem Velikým v druhé polovině 1. století př. n. l. Náhorní planinu zhruba o velikosti 600x200 m dal H. obehnat 10 m vysokými hradbami s mnoha věžemi. Uvnitř byly 2 paláce jeden pro účely oficiální, druhý soukromý, lázně, bazén, kasárna, obytné prostory pro služebnictvo, skladiště a obří cisterny s vodou. Zde se H. mimo jiné ukrýval i před rozpínavostí obávané královny Kleopatry, Během první židovské války se stala místem posledního odporu židovských povstalců proti Římanům. Je to symbol izraelské svobody, nezávislosti a statečnosti. V 60. letech byl dokončen archeologický průzkum a restaurátorské práce za účasti tisíců dobrovolníků ze 28 zemí světa. Vyjeli jsme nahoru lanovkou, ale dá se i vyjít serpentínovou tzv. hadí stezkou, úzkou, po které se kdysi dopravoval všechen stavební materiál, výstup by trval více než hodinu. V okolí ze tří stran se zvedají holé kopce Judské pouště, ze strany východní vidíme Mrtvé moře jako na dlani.

Jericho se pyšní dvěma rekordy, je to nejstarší město na světě. Vzniklo zhruba 10 až 9 tisíc let před naším letopočtem, kdy se tam usídlily kočovné kmeny na hřebenu hor u Eliášova pramene, leželo vedle důležité obchodní stezky z vnitrozemí ke Středozemnímu moři. Jericho je současně i nejnižší položené město na Zemi – 458 m pod hladinou moře, dobyté Jozuem Boží mocí. Archeologické nálezy tvoří pozůstatky opevnění, brány, věží a Hišámovy paláce. Je zde výhled na horu Pokušení, kde se Kristus postil a připravoval na své veřejné poslání.

Přejíždíme k Mrtvému moři, přesněji řečeno k jezeru bez života. Leží téměř 400 m pod hladinou oceánů. Ze severu se do Mrtvého moře vlévá

řeka Jordán a moře nemá žádný odtok. Mořská voda má až 25 procent soli, tj. je až 7x slanější než oceán. V důsledku různých ekologických vlivů moře vysychá, je stále slanější a menší. Na druhé straně moře jsou Golandské výšiny a Jordánsko. V moři se nedá plavat, ale příjemně se v něm leží, jen musíme dávat pozor, aby se nám voda nedostala do očí, raději neděláme žádné prudké pohyby. Na pláži je velké bahniště, kde se jako ostatní natíráme tmavým bahnem, má léčivé účinky, po chvíli jej v moři smýváme a ještě i proudem vody ze sprchy. Kůže je poté krásně jemná a vláčná, omládli jsme určitě o spoustu let.

Okomentoval(a): [KO1]:

4.den K

30.3 sobota Megido - starozákonní biblické významné město, Vedla tudy významná cesta ze Sýrie do Egypta. Pohled na horu Tabor, v křesťanské tradici ztotožněné s HarmMegido- Armagedonem, tato magická lokalita čítala na 20 osídlení, dodnes je torzálně dochované tzv. Vozové město, Vykopávky mj. palác, pevnost, stáje pro 450 koní, podzemní vodovod, jímž se přiváděla voda z pramene ležícího 100 m mimo opevnění.

Caesarea Přímořská - ohromující trosky antického Herodova města, které po jeho smrti užívali římscí prokurátoři včetně Pontského Piláta, působili zde i apoštolové Pavel, Filip a Petr, který zde obrátil na křesťanskou víru centuria (římského setníka), Nejvýznamnější památkou římské éry je amfiteátr – obnovený, konají se zde koncerty, Voda do C. byla přiváděna podzemním akvaduktem ze vzdáleného pramene. Prohlídka staré Jaffy, která byla již ve starověku důležitým přístavem a hrála roli v některých biblických událostech, přístav Jaffa využíval už i král Šalamoun před 3 000 lety při importu cedrového dřeva z Libanonu,

5.den Z

31.3.neděle, Beit Shean jsou ohromující, velkolepé a působivé zříceniny římského a byzantského města leží na Via maris – Přímořské cestě. Nejstarší nálezy z 18ti prozkoumaných sídlištních vrstev pocházejí 5. z tisíciletí př.n.l. Za dob Římanů to bylo jedno z hlavních 10 měst federace Decapolis, pozůstatky dávných staveb jsou opravdu úchvatné. Beit Shean zahrnuje pozůstatky chrámů, baziliky, 2 synagog, divadla, lázní, Kolonádové ulice, ulice s dílnami v podloubích, bran, věží, opevnění. B. S .mimo jiné vyplenili Pelištejci a bezhlavá těla krále Saula a jeho synů visela na městských hradbách,

Jan Křtitel křtil v řece Jordán – na památku toho bylo vybudováno v 80 letech minulého století poutní místo Jardenit, kde se dnes mnoho věřících nechává pokřtít. Leží na řece Jordán v místě, kde opouští Galilejské jezero. Byli jsme svědky křtu dvou mladých žen, které vstoupily do řeky

v bílém rouše. Je tam umístěna spousta kamenných desek v desítkách světových jazyků s texty z nového zákona. Deska s českým textem je umístěna na čestném místě u vstupu do řeky v místě, kde se křtí. Velká prodejna se suvenýry.

Další významnou archeologickou lokalitou je Kafernaum, nebo také Kapernaum (hebrejsky Kafer Nahum) – rodiště apoštolů Petra a Ondřeje, dlouhodobé působiště Ježíše Krista, jeho častých kázání. Je to místo mnoha zázraků a znamení. K architektonickým památkám patří zbytky synagogy, paláce v antickém stylu se sloupořadím, zbytky rybářských domků, dům apoštola Petra, zbytky byzantské baziliky. Postavena nová byzantská bazilika Heptagegon a obnoven kostel sv. Petra. Odpoledne plavba po Galilejském jezeře s výhledem na horu Blahoslavení. Na lodi bezvadný servis, česká i izraelská vlajka, hrány obě hymny

6. den K

1.4 pondělí Herodium - jedna z významných pevností - luxusní venkovské sídlo krále Heroda a místo jeho hrobu, sestup přímo do jádra pevnosti (jedinečný zážitek), návštěva kláštera Mar Saba, kde jsou uloženy ostatky sv. Sáby, nelze ani mužům garantovat návštěvu zevnitř, ženy mají vstup zapovězený. Toto místo žádné jiné CK nenavštěvují (úžasné místo), odpoledne program v Betlémě - bazilika a místo Narození Ježíše Krista, jesličky, bazilika sv. Kateřiny, kostel Mléčné jeskyně,

7. den Z

2. 4. úterý – dlouhý přejezd z Betléma, s kterým se loučíme. Přes Negevskou poušť míříme na jihovýchod k Rudému moři. Uprostřed pouště Negev zastavujeme u Micpe Ramon - ohromujícího kráteru Ramon (45 km dlouhý, 8 km široký a 500 m hluboký), úžasná vyhlídka na Ha Gamal - izraelský „Grand Canyon“. Přijíždíme do města Eilat na břehu Rudého moře, je teplo, sluníčko, koupeme se. Odpoledne téměř 2 hodiny trvá, než se dostaneme přes hranici do Jordánska, cestou stavíme u vyhlídky na horu Nebó v pohoří [Abárim](#), odkud shlédli Mojžíš na [Zaslíbenou zemi](#) a zemřel. Mojžíš je prorokem pro judaismus, křesťanství i islám. K večeru ubytování v hotelu v Petře. Zajímavost – recepce hotelu je v 6. patře, hotel je postaven ve srázném kopci, velký, moderní, krásný výhled na okolní hory. Velká fronta u večeře – forma švédského stolu. Pokoje krásně zařízené, veliké, ale v koupelně není jediný háček na ručníky, problém, kam pověsit mokré plavky.

8. den K

3. 4., Skalní město Petra je největší turistickou atrakcí Jordánského království. Oblast osídlil arabský kmen Nabatejců ve 4. století před Kristem jako karavanní zastávku na severním konci kadidlové stezky. Ta vedla přes poušť Arabského poloostrova z území dnešního Ománu a Jemenu do Palestiny a dále do Afriky a do Evropy. Nabatejci vybudovali opevněné město ve zdejších pískovcových a vápencových skalách. Do města se vstupovalo soutěskou Siq dlouhou jeden a půl kilometru a širokou v některých místech jen na rozpažení. První dochovanou stavbou na konci soutěsky je tzv. Klenotnice, ve skutečnosti 40 metrů vysoká skalní hrobka z doby přelomu letopočtu. Dobře známá je i z filmů o Indianu Jonesovi. Soutěska ústí do několik kilometrů širokého skalnatého údolí se spoustou dalších hrobek, s antickým amfiteátre, řadou chrámů a jiných starověkých staveb. Další památky se pak nachází na okolních skalnatých kopcích, vyšplhat lze například na starověké obětiště. Oblíbená túra vede na kopec k hrobce Ad Dér, která byla v 6. století přestavěna na byzantský klášter. Oblast Petry byla od 13. století na dlouhou dobu opuštěná a zapomenuta. Až v 19. století ji znovuobjevil švýcarský badatel Burckhardt. V roce 1985 byla Petra zapsána na Seznam světového dědictví UNESCO, a to jako první památka v Jordánsku., kaňon po zemětřesení, nikoliv vyhloubený vodou. Vodní kanály ve skále, pro lidi a pro zvířata. Lze využít oslíky a velbloudy

9. den Z

4. 4. Ráno vyjíždíme z Petry do jedinečné pouštní oblasti Wadi Ram, která se svými dramatickými pouštními a skalistými scenériemi patří mezi nejkrásnější a nejzajímavější místa v Jordánsku. Z autobusů přeseďme do džípů a jedeme po pouštní pláni ve Wadi Ram. V půli cesty je možné přeseďnout na velbloudy (20 dolarů) se zastavujeme na několika vybraných zajímavých místech, - vystupujeme na kopec, boříme se v písku, ale krásný výhled. Další zastávka je u čajovny, dostáváme šálek silného vonavého bylinkového čaje, možnost i koupit různá koření a bylinky. Zde končí i cesta s velbloudy. Po další asi čtvrt hodině jsme u ubytovacího zařízení, kde máme speciální oběd přímo na poušti, připravený místními domorodými beduíny, přesun zpět do Izraele, volný program v Eilat, návštěva Kibucu. Jen obchod. Noční přejezd Izraelem až do Tel Avivu, na sklonku noci odlétáme zpět domů.

Utíká takhle Roubíček ze Sovětského svazu a na hranicích mu celníci najdou v kufru bustu Lenina.
"Co to je?", ptají se Roubíčka.

"To se ptají špatně", povídá Roubíček, "měli by se spíš zeptat: kdo to je? - To je Lenin! Zachránce proletariátu celého světa, zakladatel mé milované vlasti, Sovětského svazu, génius, který naplnil Marxovy myšlenky."

"Dobře, můžete jít", říkají celníci.

Na izraelské hranici celníci u Roubíčka v kufru najdou Leninovu bustu a ptají se ho: "Co to je?"

"To se ptají špatně," povídá Roubíček, "měli by se spíš zeptat: kdo to je? - To je Lenin! Ten šílenec, co přivedl polovinu světa do chudoby, největší zločinec dvacátého století, nastrčená figurka, aby pomohla Němčourům."

"Dobře, můžete jít." říkají celníci.

Roubíček přijede ke svým příbuzným, a když si vybaluje věci, jeho synovec si všimne Leninovy busty a ptá se Roubíčka: "Strýčku, kdo to je?"

"Ale to se ptáš špatně, synovče, měl by ses spíš zeptat: co to je? To je totiž pět kilo zlata!"

Vrchní rabín u papeže, telefon, papež u vrchního rabína, telefon, místní hovor

Koenigswald stojí nad hrobem svého přítele Steigermarka a čte náhrobní nápis.

"Zde odpočívá Izák Steigermark, řádný člověk, poctivý obchodník."

Koenigswald si povzdechne:

"Chudák Steigermark, musí ležet v hrobě se dvěma úplně cizíma lidma."

Do kostela přijde Khon vyndá talit a tfilin a začne se modlit. Přijde kněz a povídá. Tady se nemůžete modlit. Khon nic. Tady bude mše, jděte pryč. Khon nic. Kněz zakřičí Židi ven. Khon se zvedne a jde k oltáři. Tam natáhne ruku a říká. Tak pojď kloučku, tady nás nechtějí.

Roubíček vzal vnoučka do ZOO.

Tak prohází pavilony, prohlíží si zvířátka, když se dostanou k pavilonu opic, kde si to právě opičák s opicí pěkně rozdávají.

Vnouček si toho všimne první, a zakřičí: "Ježíšmarjá, támhle mrdaj opice!"

Dědu to hrozně rozčílí, dá vnoučkovi lepáka, a povídá: ". Správný žid nikdy neříká Ježíšmarjá!"

"Soudruhu Kohne! Pročpak jste v dotazníku neuvedl, že máte v zahraničí bratra!?"

"Ale, soudruhu vedoucí, můj bratr žije v Izraeli."

"Správně Kohn, tak proč jste to tam neuvedl!?"

"Ale v zahraničí žiju přeci já! On je doma!!!"

Přijde pan Kohn domů a hned prohlašuje: "Sára, rozvádíme se od stolu i od lože!"

"Proboha, Kohn, tak ty už ani jíst nemůžeš?"

Kohn s Roubíčkem jsou ve vězení. Kohn sedí na prýčně, Roubíček přechází po cele.

Kohn nevrle povídá: "Roubíček, jestli si myslíš, že když chodíš, že nesedíš, tak se sakra mejlej."